

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

СИЛАБУС
освітнього компонента

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної, заочної форми здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма Менеджмент
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 073 Менеджмент

Розробник: Володимир ПИЦ

Силабус обговорений та схвалений на
засіданні циклової комісії обліку і
оподаткування та менеджменту
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1
Голова циклової комісії

Світлана САМЧИНСЬКА

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4,0 кредитів ECTS / 120 годин
Циклова комісія	обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	СК6 Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників ЗК5 здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях ЗК7 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Очікувані результати навчання	РН11 здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації в професійній діяльності РН13 планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності РН14 визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом ОК Економічний аналіз є діяльність підприємства, його підрозділів, а також інших господарських формувань, спрямована на досягнення максимальних результатів за мінімальних витрат. Основними завданнями ОК Економічний аналіз є: навчити здобувачів фахової передвищої освіти оцінювати роботу господарських підприємств, виявляти фактори та обчислювати резерви для підвищення ефективності виробництва, а також навчити користуватися здобутими знаннями та інформацією для розв'язування економічних проблем і прийняття на цій підставі правильних управлінських рішень.
Форма підсумкового контролю	залік
Тематичний план ОК	Розділ І. Теоретичні основи економічного

(денна форма)	аналізу Лекції – 10 годин Практичні – 4 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 15 годин Розділ II. Техніко-економічний аналіз Лекції – 22 годин Практичні – 14 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 15 годин Розділ III. Фінансово-економічний аналіз Лекції – 8 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 30 годин
Тематичний план ОК (заочна форма)	Розділ I. Теоретичні основи економічного аналізу Лекції – 2 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 18 годин Розділ II. Техніко-економічний аналіз Лекції – 2 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 30 годин Розділ III. Фінансово-економічний аналіз Лекції – 2 годин Практичні – 2 години Самостійні (самостійна позааудиторна робота здобувача) – 60 годин
Зміст освітнього компонента	I. Теоретичні основи економічного аналізу Тема 1. Предмет і види економічного аналізу. Економічний аналіз, як галузь економічної науки. Його роль в управлінні господарством та підвищенні ефективності виробництва. Предмет і завдання економічного аналізу. Основні категорії економічного аналізу. Види економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами. Економічний аналіз за умов ринкової економіки. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Умови, які спонукали до розвитку аналізу на підприємствах. Основні категорії

	економічного аналізу. Ресурси, фактори (чинники), резерви виробництва, їх класифікація. Завдання економічного аналізу. Оцінка результатів господарської діяльності. Сприяння управлінню виробництвом і контролю за ним. Пошук та виявлення резервів, сприяння їх реалізації з метою підвищення ефективності виробництва. Види та напрями економічного аналізу. Оперативний аналіз. Перспективний аналіз. Техніко-економічний аналіз і фінансово-економічний аналіз. Місце економічного аналізу господарської діяльності в системі наук. Його зв'язок з економічною теорією, галузевими економіками, маркетингом, організацією виробництва й управління, фінансуванням, статистикою, бухгалтерським та фінансовим обліком, аудитом тощо. Тема 2. Методичні прийоми економічного аналізу Визначення методу. Аналітичний метод і принципи аналітичного дослідження. Порівняння та його застосування в аналізі. Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи. Тема 3. Методика факторного аналізу. Методи елімінування. Метод ланцюгових підстановок. Метод абсолютних різниць. Тема 4. Інформаційна база та організація економічного аналізу. Суть поняття «інформація». Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Система техніко-економічних показників як база економічного аналізу. Вимоги, яким має відповідати система інформації (обліку і звітності). Характеристика і класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Перевірка достовірності джерел інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) і за змістом. Основні етапи і послідовність проведення аналізу господарської діяльності. Принципи
--	---

	складання програм аналізу. Підбір та аналітична обробка економічної інформації. Узагальнення й оцінка результатів аналізу. II. Техніко-економічний аналіз. Тема 5. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному й вартісному виразі. Оцінка динаміки обсягу виробництва. Аналіз асортименту і структури випуску продукції. Методика розрахунку впливу асортиментно-структурних змін на вартісні показники продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз сортності продукції. Аналіз ритмічності роботи підприємства. Фактори, які впливають на ритмічність випуску продукції. Тема 6. Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінювання ефективності використання ресурсів. Аналіз стану і забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз чисельності, складу та руху робочої сили на підприємстві. Аналіз використання робочого часу робітниками підприємства. Показники й аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз показників складу, структури, динаміки й технічного стану основних засобів підприємства. Аналіз використання основних засобів, аналіз фондівдачі. Оцінка динаміки оновлення й модернізації основних засобів підприємства та фондоозброєності. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз показників використання матеріальних ресурсів. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів на виробництво продукції. Аналіз факторів, що впливають на рівень складських запасів. Тема 7. Аналіз витрат на виробництво продукції. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Напрями аналізу витрат на підприємстві за їх елементами і статтями калькуляції, за мірою залежності від обсягу виробництва продукції. Аналіз витрат на заробітну плату й використання фонду оплати
--	--

	праці. Непродуктивні виплати в складі фонду заробітної плати. Аналіз витрат на утримання та експлуатацію устаткування і загальновиробничих витрат. Пошук резервів зниження собівартості продукції. Тема 8. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань. Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції та послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язань по поставках: обсяг, строки, асортимент, якість, характеристика взаємозв'язків показників випуску, відвантаження й реалізації продукції. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів. III. Фінансово-економічний аналіз Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Прибуток і його складові. Вплив окремих груп фінансових результатів на розмір прибутку. Аналіз факторів, що впливають на прибуток. Оцінка можливостей збільшення прибутку. Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва і окремих виробів. Фактори зміни рентабельності й резерви зростання. Тема 10. Аналіз фінансового стану підприємства. Взаємозв'язок фінансового стану підприємства і результатів його виробничої та збутової діяльності. Бухгалтерський баланс як головне джерело інформації для оцінки фінансового стану підприємства: зміст, оцінка та аналітичне значення окремих статей балансу. Оцінка фінансового стану підприємства. Визначення платоспроможності підприємства за балансом. Поточна й очікувана платоспроможність. Фактори, що впливають на фінансовий стан організації. Аналіз майна підприємства. Аналіз дебіторської заборгованості: за обсягом, складом, структурою і строками виникнення за даними аналітичного обліку. Показники ліквідності та методи їх розрахунку. Аналіз пасивів підприємства. Аналіз кредиторської заборгованості: за обсягом, складом,
--	---

	структурою і строками виникнення за даними аналітичного
Рекомендована література	базова 1. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. 2. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. М. Івахненко, М. І. Горбатюк. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 302 с. 3. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник.- 3-тє вид., перероб. і доп. /П.Я. Попович. – К.:Знання, 2008.–630 с. 4. Чумаченко М. Економічний аналіз / М. Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с. додаткова 5. Андреева Г. І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. / Г. І. Андреева. – К.: Знання, 2008. – 263 с. 6. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник/ Н.С. Барабаш. – К.: КНТЕУ, 2005. – 395 с. 7. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств / О.І. Гадзевич . – К.: Кондор, 2004. – 180 с. 8. Економічний аналіз: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів спеціальності 7.050.106 "Облік і аудит" / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП Рута, 2003 г. – 680 с. 9. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М. Горбатов та ін. За ред. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко. – Вид. 2-е. – К: КНЕУ, 2003. – 556 с. 10. Економічний аналіз. Навчальний посібник / В.М. Серединська, О.М.Загородна, Р.В.Федорович. –Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. – 624 с. 11. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: Теорія і практика: Підручник / За ред. проф. А. Г. Загороднього. / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній. – Вид. 2-е, перероб. і доп. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 440 с.

	12. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних . – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 412 с. 13. Семенов Г.А. Техніко-економічні розрахунки на підприємстві: Навчальний посібник / Г.А. Семенов, А.Г. Семенов, В.К. Станчевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 184 с. 14. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Навчальний посібник. – Львів: "Новий світ-2000", 2006 – 280 с. Інтернет-ресурси: - https://www.ukrstat.gov.ua/ - https://tax.gov.ua/ - https://www.kmu.gov.ua/ - https://www.msp.gov.ua/
Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, практичне, консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: економічна теорія, управлінський облік, економіка підприємства, економіка праці
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: технологічна та переддипломна практики та кваліфікаційний іспит. Здійснення професійної діяльності
Критерії оцінювання	РІВНІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФПО ВИСОКИЙ РІВЕНЬ. Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в

	основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та незначні помилки. СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає неточності та помилки. ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання ОК, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань
Забезпечення організації викладання ОК	https://kpefk.com.ua/pro-nas/normativno-pravova-baza-polozhennya-nakazi/
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/pic-volodimir-ivanovich/

Розробник _____ Володимир ПИЦ

